

Kutoka kwa Abu Said Al-Khudri, Mwenyezi Mungu amuwiye radhi, amesema: Mtume, rehema na amani ziwe juu yake, aliwaambia maswahaba zake:

1

Je, mmoja wenu anashindwa kusoma theluthi ya Qur-aan katika usiku mmoja?

2

ikawa ngumu kwao, wakasema: Ni nani anaweza kufanya hivyo ewe Mtume wa Mwenyezi Mungu?

3

Akasema: “Qul Huwa Allah ahd, Allah Alssamad (yaani suratul ikhlaas yenye maana ya) Mwenyezi Mungu ni Mmoja, Mwenyezi Mungu ndio Mkusudiwa.) ni theluthi ya Qur’ani.⁽¹⁾

1 Al-Bukhari (5015).

Ayah

Amesema Mwenyezi Mungu:

﴿Ishara yoyote tunayo ifuta au tunayo isahaulisha tunaitetea iliyobora kuliko hiyo, au iliyo mfano wake.﴾ [Al-Baqarah: 106].

﴿1. Sema: Yeye Mwenyezi Mungu ni wa pekee. 2. Mwenyezi Mungu Mkusudiwa. 3. Hakuzaa wala hakuzaliwa 4. Wala hana anaye fanana naye hata mmoja.﴾

Msimulizi

Jina lake ni Abu Saeed, Saad bin Malik bin Sinan Al-Ansari Al-Khazraji Al-Madani, Al-Khudri, alishiriki katika vita ya handaki na vilivyokuja baada yake, na alitaka kushiriki vita vya uhdi Mtume akamkata-lia kwa sababu ya umri wake mdogo, na alishiriki Pamoja na Mtume rehema na amani ziwe juu yake vita kumi na mbili, na alishiriki pia katika kiapo cha utii chini ya mti, na alisimulia hadith nyingi, na aliwahi kuwa mufti kwa muda, alifariki mwaka wa 74 hijiria⁽¹⁾

Muhtasari

Mtume (rehema na amani ziwe juu yake) amesema kuwa Sura “Sema: Yeye ni Mwenyezi Mungu Mmoja” ni sawa na theluthi moja ya Qur’an, kwa sababu ya kile kilichomo ndani yake katika mane-no ya kumpwekesha Mwenyezi Mungu.

1 Tazama: “Tadhkirat al-Hafidh” cha al-Dhahabi (1/36), “Al-Isbah fi Tamayuz Maswahaba” cha Ibn Hajar (3/85), “Mwanzo na Mwisho” cha Ibn Kathir (9/3, 4), “Al-Tabaqat al-Kabeer” cha al-Zuhri (5/350).

Ufahamu

1 Mtume (rehema na amani ziwe juu yake) aliwauliza maswahaba zake, Mwenyezi Mungu awe radhi nao kuwa: Je, hawezi mmoja wenu kusoma theluthi ya Qur'ani kila usiku?

2 Maswahaba walishangazwa na swali hilo, kwani Hilo lilikuwa ni jambo ambalo ni gumu kwao, na si kawaida yake, Mtume rehema na amani ziwe juu yake, kuwalazimisha maswahaba zake kwa yale wasiyoweza kufanya.

3 Mtume rehema na amani ziwe juu yake Akawaambia kwamba Surat Al-Ikhlās inalingana na theluthi ya Qur'aan kwa malipo, na fadhila na thawabu, kwa sababu inajumuisha maneno, ambayo ni 1. Sema: Yeye Mwenyezi Mungu ni wa pekee. 2. Mwenyezi Mungu Mkusudiwa. 3⁽¹⁾. Hakuzaa wala hakuzaliwa Wala hana anayefanana naye hata mmoja.

neni As-Samad inajumuisha sifa kadhaa za Mwenyezi Mungu, miongoni mwa sifa hizo ni kwamba Mwenyezi Mungu Aliyetukuka hahitaji chakula au kitu kingine chochote, na hakuna anayefanana Naye, na kwamba Yeye Ametakasika anayekusudiwa katika kila haja, na Yeye hahitaji viumbe Vyake kwa chochote, na wao ni wenye kumhitajia, na kwamba Yeye ndiye mwenye kubaki baada ya kupotea Viumbe vyote.⁽²⁾

Na katika hadithi kutoka kwa Abu Hurayrah radhi za Mwenyezi Mungu ziwe juu yake, amesema: Mtume wa Mwenyezi Mungu (rehema na amani ziwe juu yake alitujia na akasema: "Nitawasomeeni theluthi ya Qur'ani. Akasoma." (1. Sema: Yeye Mwenyezi Mungu ni wa pekee. 2. Mwenyezi Mungu Mkusudiwa. 3. Hakuzaa wala hakuzaliwa Wala hana anayefanana naye hata mmoja.

4 Pamoja na kuwa sura hiyo ina idadi ndogo ya maneno, lakini ni sawa na theluthi moja ya Qur'ani, kwa sababu katika sura hiyo kuna maneno ya kumpwekesha Mwenyezi Mungu, na kubainisha majina na sifa za Mwenyezi Mungu Mtukufu, na kukanusha kuwa na mshirika, au mfano wake, au mtoto, kwani Kitabu cha Mwenyezi Mungu Mtukufu kimekusanya misingi mitatu: 1- kubainisha upweke wa mwenyezi mungu katika uungu, ibada, sifa zake. 2- Na Qur'ani imetaja pia hukumu za kisheria ikiwemo kubainisha halali na haramu, 3- na kuelezea habari za visa vya waliotangulia. na Sura hii imekusanya msingi wa kwanza, ambao ni kumpwekesha Mwenyezi Mungu, ndio maana mwenye kusoma Surat Al-Ikhlās atalipwa kama mwenye kusoma theluthi ya Qur'an⁽³⁾.

Amesema mshairi:

Ewe ambae sina wakunilinda zaidi yako, najilinda kwa msamaha wako kutokana na adhabu zako.

Mimi ni mja anaekiri madhambi yangu yote, na wewe ni Bwana mwenye kusamehe unaekusudiwa katika kila jambo.

Ikiwa utaniadhibu ni sawa kwani madhambi ni yangu,,,,, na ukinisamehe basi wewe ndiye unayestahili kusemehe.

1 Muslim (262).

2 "Zad al-Masir fi 'ilm al-tafsir" cha Ibn al-Jawzi (4/506).

3 Al-Istidhkar cha Ibn Abd al-Barr (2/512).

Mafunzo

Zingatia namna za kuzungumza, kwani maneno hata yakiwa ni sahihi na yenye faida hakika namna ya uwasilishaji huyaandaa kukubalika, kwa hivyo zingatia hilo katika maneno yako kwa watoto wako, na familia yako, na wanafunzi wako na wale ambao wanakuzunguka katika kazi zako na wengineo.

Mtume (Rehma na amani ziwe juu yake) aliwandaa maswahaba zake – Mwenyezi Mungu awawie radhi wote – kwa kuuliza swali geni ambalo liliwapelekea kuwa na shauku ya kufahamu na kukubali jawabu ili wapate elimu, kwani pale alipowauliza juu ya jambo lisilowezekana kwao, masikio na ufahamu wao waliyaelekeza kwa maneno ya Mtume amani iwe juu yao, ili wajue jinsi mtu anavyoweza kusoma kiasi hicho ndani ya usiku mmoja. Na hapo tunajifunza kuwa Ni vyema kwa mlinganiaji na msomi wa sheria, na mwalimu na mlezi kusogeza karibu usikivu na ufahamu wa wale wanaomsikiliza kwa kuwauliza maswali ya kuwashtua na kuwashangaza ambayo yanaweza kuvuta macho yao na masikio yao.

Hadithi hii inadhihirisha hekima na busara za Mtume rehma na amani ziwe juu yake katika kuwafundisha maswahaba zake, pale alipowauliza kwa namna ya kuuliza kuliko huru kabisa, ambako sio kwa kuamrisha, hapo tunajifunza kuwa ni wajibu kwa kila mwalimu ajitahidi kuiga na kufuata mwenendo wa Mtume rehma na amani ziwe juu yake katika ufundishaji, kwani njia hii ni katika njia bora zaidi katika kuwahimiza wanafunzi juu ya kutekeleza kilichokusudiwa.

Sheria yetu imekuja na majukumu ya lazima ambayo ni mepesi yaliyojaa mazuri na fadhila nyingi, hivyo basi sio vizuri kwa muislamu kupoteza fursa hii, bali inampasa apupie kunufaika na zawadi za Mwenyezi Mungu mtukufu.

Hadithi hii inadhihirisha adabu nzuri za maswahaba radhi za Mwenyezi Mungu ziwe juu yao, kwani hawakumpinga Mtume wala hawakumkatalia, bali waliuliza kwa kuomba udhuru, hapo tunajifunza kuwa ni wajibu kwa mwanafunzi awe na adabu kwa mwalimu wake.

Jitahidi kusoma suratul ikhlas, kwani Mtume rehma za Mwenyezi Mungu ziwe juu yake kawaida yake hukuza na kutukuza mambo yaliyo matukufu, basi jitahidi kuihifadhi na kuijifunza na kuzingatia ayah zake na kuwafundisha wengine, iwe nyumbani au shuleni, na kufanya hivyo ni kumtukuza Mwenyezi Mungu Mtukufu.

Imepokelewa kutoka kwa Aisha radhi za Mwenyezi Mungu ziwe juu yake kwamba: Mtume alimtuma mtu mmoja katika kikosi Fulani, na mtu huyo alikuwa ndiye anawasalisha wenzake, na mwisho wa kisomo chake alikuwa anahitimisha kwa kusoma suratul ikhlas, waliporejea wakamueleza jambo hilo Mtume (rehma na amani ziwe juu yake), akasema: muulizeni kwa sababu gani anafanya hivyo? Wakamuuliza, akasema: kwa sababu ndani yake kuna sifa za Mwenyezi Mungu Mwengi wa Rehma, na mimi napenda kuzisoma (sifa hizo), Mtume (rehma na amani ziwe juu yake) akasema: mwambieni kuwa Allah anampenda.⁽¹⁾

1 Al-Bukhari (7375) na Muslim (813).

